

Pello

Hyvinvointikertomus 2020

Pellon kunta

JOHDANTO

Terveystuololaki (1326/2010) ja kuntalaki (410/2015) velvoittavat kuntia huomioimaan terveys- ja hyvinvointinäkökohdat kunnan kaikissa toiminnoissa. Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee määrittellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Terveystuol- ja hyvinvoinnin laitos (THL) seuraa terveydentuololain toteutusta. Aluehallintovirastot sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) vastaavat terveydentuololain valvonnasta.

Sähköinen hyvinvointikertomus on kuntajohtamisen työväline. Se toimii kunnan strategiayön, toiminnan ja talouden suunnittelun ja poliittisen päätöksenteon yhtenä perustana. Käytännössä hyvinvointikertomus on ymmärrettävään muotoon kirjoitettu tiivis asiakirja, joka valmistellaan kunnan johtoryhmän ja eri hallinnonalojen asiantuntijoiden yhteistyönä.

Pellon kunnan vuosittainen raportti 2020 on tehty *Sähköinen hyvinvointikertomus* –työvälineen avulla ja sitä hallinnoi FCG Konsultointi Oy. Hyvinvoinnin kartoittamisessa on hyödynnetty sähköiseen hyvinvointikertomukseen sisältyviä indikaattoreita sekä muita hyvinvointia kuvaavia indikaattoreita. Verrokkikuntina ovat Ylitornio ja Kolari sekä Lappi ja koko maa.

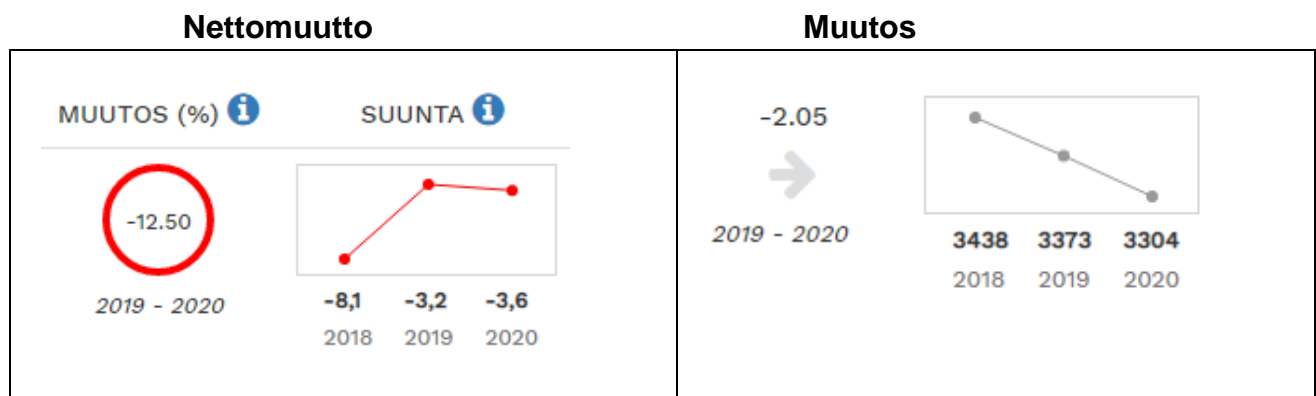
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen johtoryhmä 2020:

- Pirjo Mantere, puheenjohtaja
- Janne Tolvanen, sihteeri
- Ninja Pekkala, liikunnanohjaaja
- Maarit Kinsendi, suuhygienisti
- Henna Rundgren, fysioterapeutti
- Piia Kilpeläinen-Tuoma, rehtori
- Tarja Jalava, koulukuraattori/etsivä nuorisotyöntekijä
- Esa Kassinen, tekninen johtaja
- Kullervo Linna, sosiaaliohjaaja
- Tanja Matinlompola, kunnanhallituksen edustaja

TALOUS JA ELINVOIMA

Pellon väestö

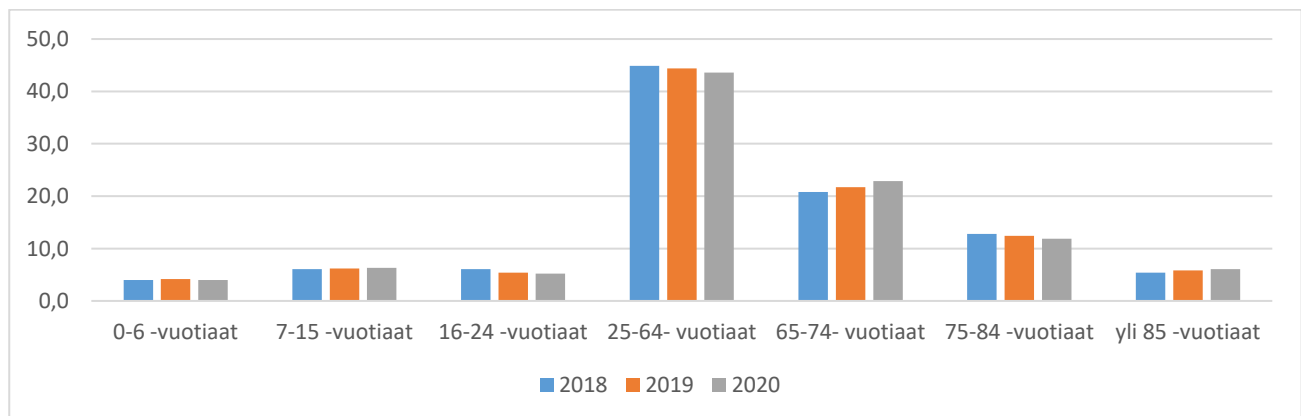
Pellossa oli vuonna 2020 vakituisesti asuvia **3304** (vrt. Kolari 3925, Ylitornio 3890). Väestöön kuuluvat myös ne henkilöt, joilla väestötietojärjestelmän mukaan on kotipaikka Suomessa, kuuluvat väestöön kansalaisuudestaan riippumatta, samoin tilapäisesti ulkomailla asuvat. (Lähde: Tilastokeskus)

(Lähde: THL)

Nettomuutto (tulomuuton ja kunnan lähtömuuton erotus) oli vuonna 2020 -3,6.

Väestörakenne ja ikäryhmien osuus väestössä

(Lähde: Tilastokeskus)

Pellon suurin, joskin hieman laskeva, ikäryhmä on edelleen 25-64- vuotiaat (43,6%). Myös nuorten aikuisten ryhmä (16-24-vuotiaat) sekä 75-84- vuotiaiden ryhmä jatkaa laskua. Kasvavat ikäryhmät ovat 65-74- ja yli 85-vuotiaat. Pellossa oli alle 15-vuotiaita 9.3 % väestöstä.

Asukasrakenne ja keski-ikä alueittain 2017-2019 (vuoden 2020 tietoja ei ole saatavilla)

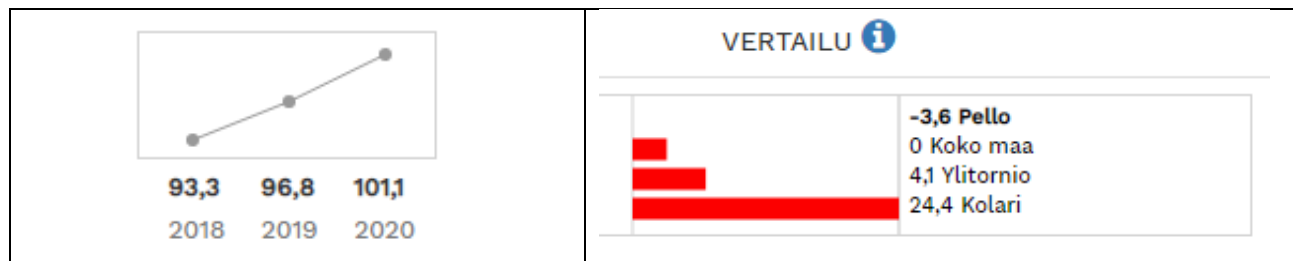
Alue	Asukkaita 2019	Asukkaita 2018	Asukkaita 2017	Keski-ikä 2019
Juoksenki	194	200	202	62
Turtola	263	267	263	50
Pello keskus	2145	2165	2224	53
Naamijoki	33	37	37	54
Jarhoinen	41	43	41	46
Orajärvi	108	101	113	54
Konttajärvi	96	102	101	57
Lankojärvi	164	167	176	56
Sirkkakoski	99	102	105	59
Lampsijärvi	82	86	82	58
Rattosjärvi	45	43	45	55
Ruuhivaara	65	81	85	54

(Lähde: Tilastokeskus)

Asukasmäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna ainoastaan Orajärvellä.

Demografinen huoltosuhde

Demografinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15 - 64-vuotiasta (työikäistä) kohti.

(Lähde: THL)

Huoltosuhde kasvaa Pellossa edelleen. Jokaista sataa työikäistä kohti se on **101,1** 0-14 ja yli 65 vuotiasta.

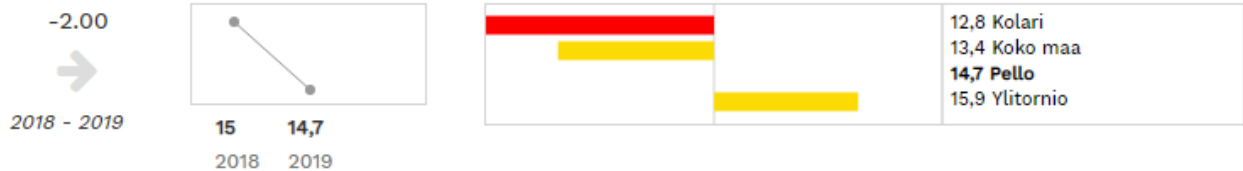
Käytettävissä olevat tulot 2018-2019 (vuoden 2020 tietoja ei saatavilla)

(Lähde: THL) Käytettävissä olevat tulot ovat Pellossa edelleen kasvaneet.

Kunnan yleinen pienituloisuusaste 2018-2019 (vuoden 2020 tietoja ei ole käytössä)

Pienituloisuusaste (köyhyysriski) kuvaa ns. pienituloisuusrajan alapuolelle jäävän väestön osuutta koko väestöstä.

(Lähde: THL) Kunnan yleinen pienituloisuusaste on edelleen laskenut.

Lasten pienituloisuusaste 2018-2019 (vuoden 2020 tietoja ei ole käytössä)

Lasten pienituloisuusaste (lapsiköyhyys) kuvaa pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien alle 18-vuotiaiden osuutta kaikista alle 18-vuotiaista.

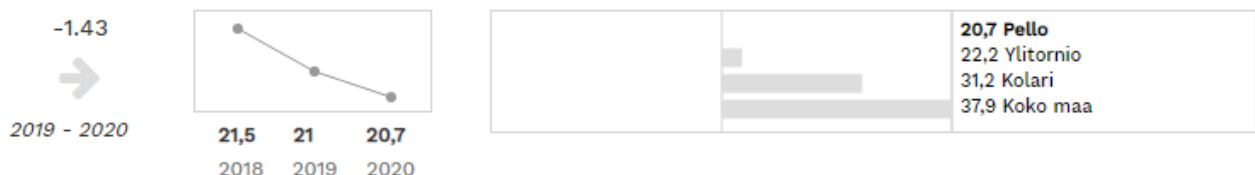

(Lähde: THL) Lasten pienituloisuusaste on edelleen laskenut.

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Lapsiperheiden osuus perheistä (%)

Lapsiperheiksi luokitellaan perheet, joissa on alle 18-vuotiaita lapsia. Perheen muodostavat yhdessä asuvat avio- tai avoliitossa olevat henkilöt ja heidän lapsensa, jompikumpi vanhemmista lapsineen sekä avio- ja avopuolisot ilman lapsia. (Lähde: THL)

(Lähde: THL) Lapsiperheiden osuus on Pellossa edelleen laskenut.

Yhden vanhemman perheiden osuus % lapsiperheistä

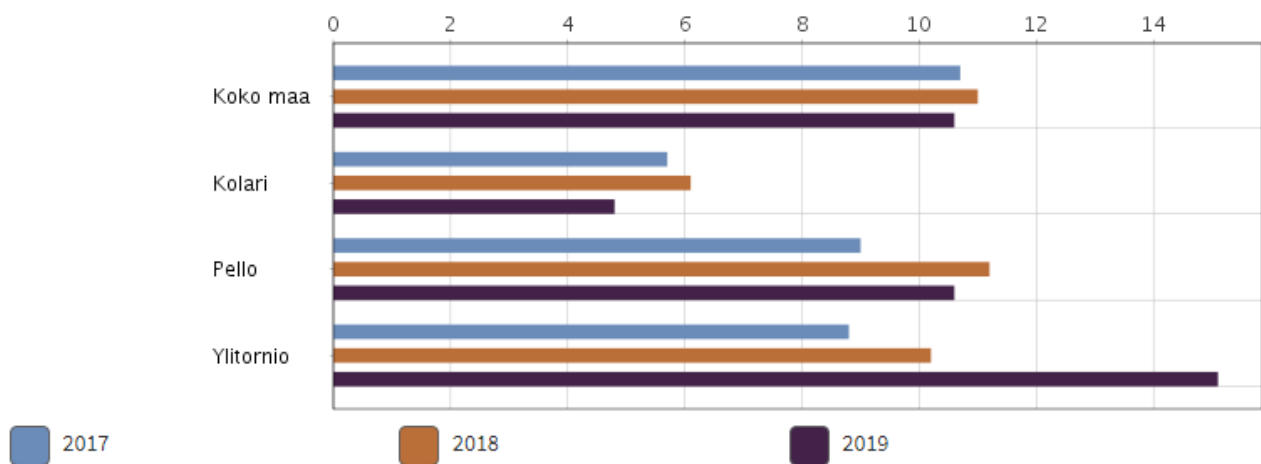

(Lähde: THL) Yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä jatkaa kasvuaan.

Toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuus lapsiperheistä (vuoden 2020 tietoja ei saatavilla)

(Lähde: THL)

(Lähde: THL) Toimeentuloa saaneiden lapsiperheiden osuus on laskenut edellisvuodesta.

Ahtaasti asuvat asutokunnat % kaikista asutokunnista

Asunto on ahtaasti asuttu, jos siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huonelukuun (määritelmä vuodesta 1990 lähtien).

(Lähde: THL) Ahtaasti asuvien asutokuntien määrä on laskenut.

Varhaiskasvatukseen osallistuneiden osuus (vuoden 2020 tietoja ei ole käytössä)

Indikaattorin lukuihin eivät sisälly varhaiskasvatuksen palveluseteleitä käyttäneet lapset eivätkä lapset, jotka ovat saaneet Kelan yksityisen hoidon tukea.

Muutos

-1.55

Suunta

77,3 76,1
2018 2019

Vertailu

69 Kolari
72 Koko maa
76,1 Pello
81,4 Ylitornio

(Lähde: THL) Varhaiskasvatukseen osallistuneiden osuus on laskenut.

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit

-3.12

2019 - 2020

3722 3681 3566
2018 2019 2020

2107 Kolari
2939 Ylitornio
2967 Koko maa
3566 Pello

(Lähde: THL) Lastenneuvolan käyntimäärät ovat laskeneet. Pellossa käyntejä on kuitenkin huomattavan paljon enemmän kuin vertailukunnissa tai koko maassa.

Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit / 1 000 7 - 18-vuotiasta

Kouluterveydenhuolto on peruskoululaisille ja heidän perheilleen suunnattu lakisääteinen terveyspalvelu, joka on saatavilla koulupäivien aikana koululla tai sen välittömästä läheisyydestä.

4170 3667 2329
2018 2019 2020

1621 Koko maa
2121 Kolari
2329 Pello
2343 Ylitornio

(Lähde: THL) Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit ovat vähentyneet.

Kouluterveyskysely

Kouluterveyskyselyyn tiedonkeruu toteutetaan joka toinen vuosi ja vuonna 2020 ei ole ollut tiedonkeruuta. Kouluterveyskyselyyn 2021 tiedot julkaistaan syyskuussa 2021.

Pellon kunnan uusi monitoimitalo, Meän Opinahjo valmistui vuodeksi 2020. Uusi rakennus kokoaa yhteen lapset ja nuoret varhaiskasvatuksesta lukioikäisiin.

NUORET JA NUORET AIKUISET

Nuorten ja nuorten aikuisten osuus väestöstä

(Lähde: THL) Nuorten ja nuorten aikuisten osuus väestöstä on hieman laskenut.

Pellossa oli vuonna 2018 0-28 -vuotiaita **658** henkilöä (19,1% väestöstä), Kolarissa 1001 ja Ylitorniolla 856. Käyttömönöt nuorta kohden Pellossa oli 233 €. (Lähde: Nuorisotilastot)

Lisätietoa: <https://nuorisotilastot.fi/101/visualisoinnit/kuntien-nuorisotyo/>

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (vuoden 2020 tietoja ei ole käytössä)

Koulutuksen ulkopuolelle jääneillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ko. vuonna eivät ole opiskelijoita tai joilla ei ole tutkintokoodia eli ei perusasteen jälkeistä koulutusta.

(Lähde: THL) Koulutuksen ulkopuolelle on jäänyt yhä enemmän 17-24- vuotiaita nuoria.

Nuorisotyöttömien määrä % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

(Lähde: THL) Nuorisotyöttömien määrä on laskenut edellisvuosista.

Toimeentulotukea saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

(Lähde: THL) Toimeentulotukea saavien nuorien määrä on laskenut edellisvuosista.

Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus 16 – 24-vuotiaista %

Työkyvyttömyyseläkkeen saaminen ilmaisee pitkäaikaista tai pysyvää työkyvyttömyyttä. Yleisimmät sairausryhmät sen taustalla ovat mielenterveyden häiriöt ja tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, yksittäisistä sairauksista depressio ja selkäsairaudet. Työkyvyttömyys ilmentää vain osin sairastavuutta, sillä eläkkeelle hakeutumiseen vaikuttaa myös mm. henkilön taloudellinen tilanne ja työttömyys. Sairauksien esiintyvyyden tarkasteluun työkyvyttömyyseläkkeet soveltuvat siten vain varauksin.

(Lähde: THL) Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus 16-24 -vuotiasta on hieman kasvanut.

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

(Lähde: THL) Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien määrä on hieman kasvanut.

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 20-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

(Lähde: THL) Lastensuojelun avohuollon 18-20- vuotiaiden asiakkaiden osuus on kasvanut.

Alioikeuksissa tuomitut 15 vuotta täyttäneet henkilöt / 1 000 vastaavanikäistä (vuoden 2020 tietoja ei ole käytössä)

Lukuihin sisältyvät henkilöt, jotka on kärjääoikeuksissa tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyllisenä rangaistukseen tuomitsematta (henkilön rikosasiantkaisuissa on ainakin yksi syyksi luettu rikos) ja joilla oli tuomitsemisvuoden viimeisenä päivänä kotikuntalain mukainen kotikunta Suomessa.

(Lähde: THL) Alioikeuksissa tuomittujen 15-vuotta täyttäneiden henkilöiden määrä on laskenut.

Kunnan nuorisopalvelut

Nuorisotoimen nettokäyttömenot olivat vuonna 2019 153 000 € (0,57 % budjetista) – 233 € / nuori. Kunnan etsivä nuorisotyö tavoitti vuonna 2020 **7 nuorta** (vuonna 2019 2 nuorta). Ylitornio: 26, Kolari 25.

Pellon kunnan palvelut nuorille vuonna 2019 (vuoden 2020 tietoja ei saatavilla):

Palvelu (2019)

Avoin nuorisotyö / yhteisöllinen nuorisotyö

Nuorisotalot tai muut nuorille avoimet tilat

Nuorisotilojen ”avoimet nuorten illat” -toiminta

Digitaalinen nuorisotyö / verkkonuorisotyö

Nuorten tieto- ja neuvontatyö

Nuorille järjestetyt koulutukset ja tiedotustilaisuudet

Kansainvälinen nuorisotyö

Koulunuorisotyö

Leiritoiminta

Pello

✓ Saatavilla

✓ Saatavilla

✗ Ei saatavilla

✗ Ei saatavilla

✗ Ei saatavilla

✗ Ei saatavilla

✓ Saatavilla

✓ Saatavilla

Kohdennettu ja erityisnuorisotyö

Etsivä nuorisotyö

Katutyö tai jalkautuva nuorisotyö

Ohjaamon palvelut

Nuorten työpajat

Pienryhmätoiminta

Monikulttuurinen nuorisotyö

Yksilöohjaus

✓ Saatavilla

✗ Ei saatavilla

✗ Ei saatavilla

✓ Saatavilla

✗ Ei saatavilla

✗ Ei saatavilla

✓ Saatavilla

Osallisuustoiminta ja yhteiskunnallinen nuorisotyö

Nuorisojärjestöjen tukipalvelut

✗ Ei saatavilla

Vapaiden nuorten toimijaryhmien tukipalvelut

✗ Ei saatavilla

Nuorten vaikuttajaryhmän toiminta (esim. Nuorisovaltuusto)

✓ Saatavilla

Harrastusmahdollisuudet ja kirjastopalvelut

Ohjatut liikuntaharrastusmahdollisuudet

✓ Saatavilla

Muut ohjatut harrastusmahdollisuudet

✓ Saatavilla

Omaehtoiset harrastusmahdollisuudet

✓ Saatavilla

Kirjastopalvelut

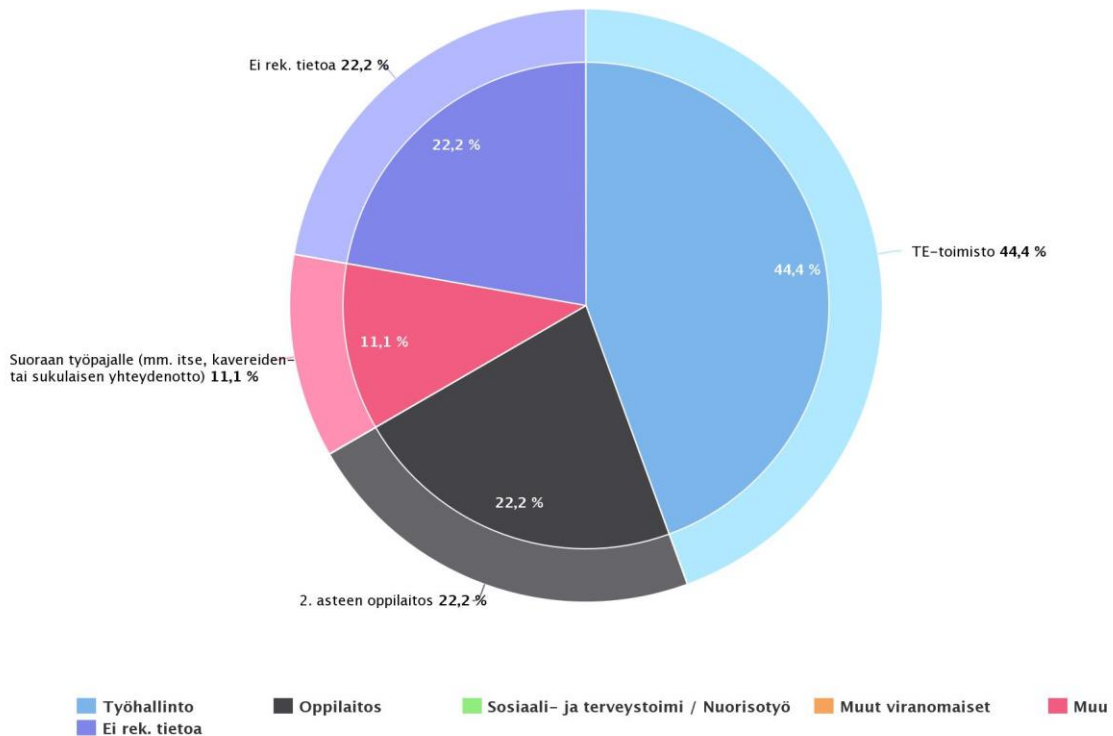
✓ Saatavilla

(Lähde: Nuorisotilastot)

Nuorten työpajoihin ohjautuminen

Mitä kautta valmentautujat ovat ohjautuneet työpajalle?, nuoret

Pellon kunta – Pellon nuorten työpaja ja Lapin nuorten työpajatoiminnan alueellinen koordinointi (n=9)

Nuorten työpajoihin ohjaututtiin eniten TE-toimiston kautta. Koska on henkilöitä 5 tai vähemmän, ei tietoja valmentautuvien sijoittumisesta työpajan jälkeen yksityisyssuojaesitystä voida julkaista.

TYÖIKÄISET

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 – 49 -vuotiaat (vuoden 2020 tietoja ei ole käytössä)

Indikaattori ilmaisee perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin 15-49-vuotiaiden potilaiden määrän vuoden aikana suhteutettuna tuhanteen vastaavan ikäiseen. Potilaat ovat voineet käydä terveyskeskusten äitiysneuvolassa, lastenneuvolassa, perhesuunnitteluneuvolassa, kouluterveydenhuollossa, opiskelijaterveydenhuollossa, työterveyshuollossa, kotisairaanhoidossa, mielenterveyshuollossa sekä muussa avohoidossa (erilaiset vastaanottokäynnit, terveystarkastus- ja seulontakäynnit sekä käynnit, jotka liittyvät terveydentilan selvittämiseen, esim. lääkirintodistukset). Yhdellä potilaalla saattaa olla useampia käyntejä vuoden aikana.

(Lähde: THL) Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäyntien määrä on kasvanut 15 – 49 – vuotiaiden osalta.

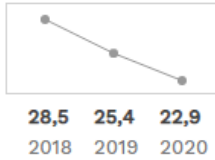
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiaat (vuoden 2020 tietoja ei ole käytössä)

(Lähde: THL) Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50-64 –vuotiaiden osalta ovat laskeneet. Käyntejä on suhteutettuna muuhun maahan selvästi enemmän.

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

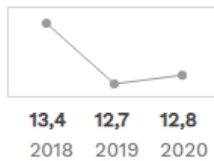
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä - indikaattori ilmaisee mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25 - 64-vuotiaiden osuuden vastaavanikäisestä väestöstä. Väestösuhteutuksessa on käytetty Kelan vakuutettua väestöä.

(Lähde: THL) Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25 - 64-vuotiaiden osuus on laskenut.

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat

Indikaattori ilmaisee työkyvyttömyyseläkettä vuoden lopussa saaneiden 25 - 64-vuotiaiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä.

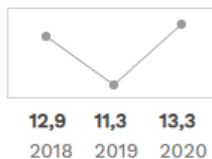

(Lähde: THL) Työkyvyttömyyseläkettä saavien 25 - 64-vuotiaiden osuus on hieman noussut.

Työttömien osuus työvoimasta %

Työttömänä pidetään työnhakijaa, joka ei ole työsuhteessa eikä työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitetulla tavalla työllistyy päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssään ja joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija.

Työttömänä pidetään myös työsuhteessa olevaa, joka on kokonaan lomautettu (03) tai jonka säännöllinen viikoittainen työskentelyaika on alle 4 tuntia.

(Lähde: THL) Työttömien osuus työvoimasta on noussut vuonna 2020. Verrattuna ympäröiviin kuntiin työttömien osuus on kuitenkin pienempi.

Työhyvinvointikysely

Työhyvinvointikysely Pellon koko kuntakonsernin henkilöstölle toteutetaan vuosittain. Kyselyyn osallistui 220 vastaajaa vastausprosentin ollessa 63 %. Vastaaajista 84 % on vakituudessa työsuhteessa ja 16 % määräaikaisessa työsuhteessa. Työhyvinvointia on mitattu asteikolla 1-5. Tulokset esitetään keskiarvoina, ellei toisin mainita.

Koko indeksit indeksikysymykset	kuntakonsernin ja	Keskiarvo 2020	Keskiarvo 2019
Keskiarvo 1-5		3,7	3,59
Poliittisen johdon työskentely		2,7	2,54
Johdon ja esimiesten työskentely		3,5	3,21
Ulkoiset motivaatiotekijät		3,4	3,37
Osaaminen ja pätevyyden toteutuminen		4,1	4,08
Vaikutusmahdollisuuteni työyhteisössä		3,7	3,65
Sosiaalinen yhteenkuuluvuus		4,0	4,03
Työkyky		3,8	4,07
Työhyvinvointi		4,1	3,76

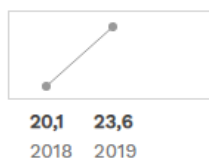
(Lähde: Pellon kunnan työhyvinvointikysely)

Työhyvinvointikyselyssä kokonaisuuden keskiarvo asteikolla 1-5 on hieman noussut (3,7). Laskua tapahtui ainoastaan sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja työkyvyn indeksikysymysten osalta.

Pellon kunta on ollut mukana seuraavissa työhyvinvointiin liittyvissä hankkeissa: *Tuottavuutta ja hyvinvointia Jokivarteen -hanke* (2021-2023, alkanut 1.9.2020): hankkeessa kehitetään yhteistyössä Jokivarren kuntien kanssa hyvinvointijohtamisen käytäntöjä ja jokapäiväistä työskentelykulttuuria edistämällä työhyvinvointia laaja-alaisesti ja pitkäjänteisesti, *Etäisyyttä Exceliin yhteistyöllä* –hanke (2020-2021): hankkeen tavoitteena on kartoittaa, miten Lapin kunnissa voidaan siirtyä manuaalisesta automaattiseen raportointiin, ja mitä muutoksia se vaatii itse kullekin kunnalle, *Tuottavuutta ja hyvinvointia toimistotyötä kehittämällä* –hanke (2020-2022): hankkeessa luodaan kuntien yhteinen visio ja raamit tulevaisuuden toimistotyölle ja rakennetaan sen pohjalta kuntien yhteinen toimistotyön malli.

IKÄIHMISET

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

(Lähde: THL) Säännöllisen kotihoidon piirissä olleiden 75 vuotta täyttäneiden asiakkaiden osuus on kasvanut.

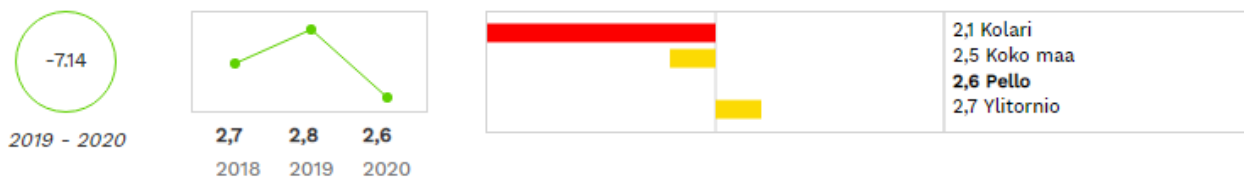
Omaishoidon tuen 65 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

Omaishoidolla tarkoitetaan ikääntyneen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotioloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki muodostuu hoidettavalle annettavista, hänen tarvitsemistaan palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista.

(Lähde: THL) Omaishoidon tuen 65 vuotta täyttäneiden hoidettavien osuus on kasvanut.

Erytyskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettujen 65 vuotta täyttäneiden osuus

(Lähde: THL) Erytyskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettujen 65 vuotta täyttäneiden osuus on laskenut.

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

(Lähde: THL) Täyttä kansaneläkettä saaneiden 65 vuotta täyttäneiden osuus on edelleen laskenut.

KAIKKI IKÄRYHMÄT

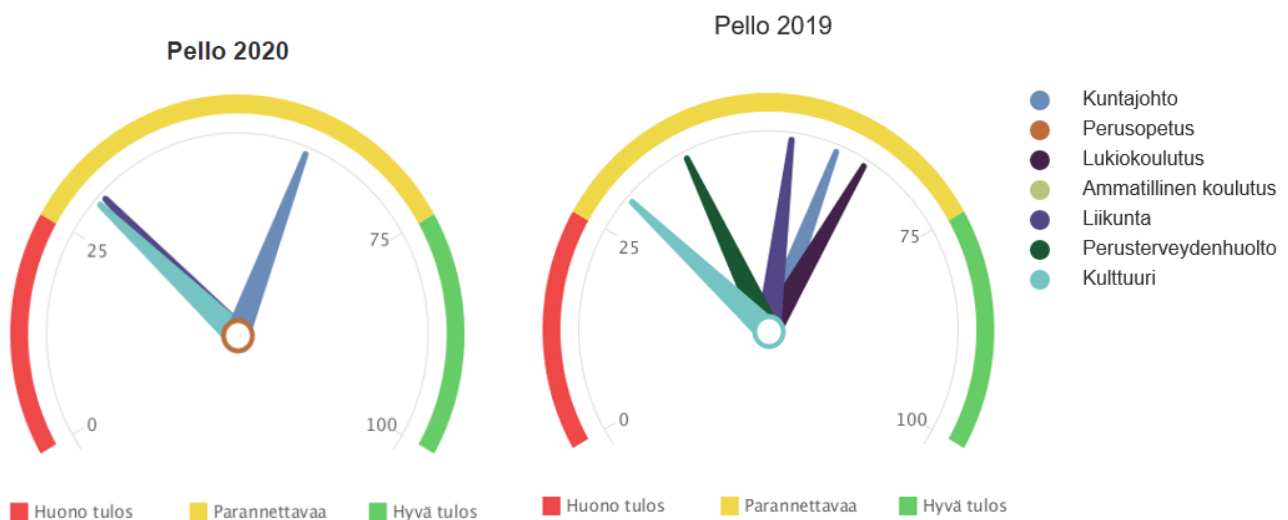
TEA-viisari

Tiedot kuvaavat terveydenedistämisasiivisuutta, eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tietoja kerätään vuorovuosin. Ainoastaan liikunnan tiedot ovat saatavilla vuoden 2020 osalta. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin terveydenedistämisasiivisuus toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin oletetun hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen tietoja ei ole saatavilla.

Lukion tiedot ovat vuodelta 2018. Kuntajohtoon, perusterveydenhuollon ja kulttuurin tiedot ovat vuodelta 2019.

Tulokset 2020	Pello	Ylitornio	Kolari	Koko maa	Pello 2019
Kaikki sektorit	49	57	56	68	49
Kuntajohto (2019)	59	78	51	78	59
Perusopetus	..	79	69	66	
Lukiokoulutus (2018)	63	61	67	66	63
Ammatillinen koulutus	63	
Liikunta (2020)	31	33	61	72	53
Perusterveydenhuolto (2019)	39	59	65	63	39
Kulttuuri (2019)	30	21	30	59	30

Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä

(Lähde: THL)

TEA-viisari osoittaa, että liikunnan osalta terveyden edistämiseen kohdistunut aktiivisuus on laskenut vuonna 2020. Muilta sektoreilta uutta tietoa ei ole.

Sairastavuus- ja kansantauti-indeksi (vuoden 2020 tietoja ei ole saatavilla)

Jokaiselle Suomen kunnalle on laskettu Kelan rekisteritietojen avulla indeksiluku, joka kertoo, miten tervettä tai sairasta väestö on suhteessa koko maan keskiarvoon (= 100). Kansantaudeilla tarkoitetaan sairauksia, jotka ovat yleisiä väestössä ja usein yleisiä kuolleisuuden aiheuttajia. Jokaiselle Suomen kunnalle on laskettu Kelan rekisteritietojen avulla indeksilukuja, jotka kertovat, kuinka yleisiä niin sanottujen kansantautien erityiskorvausoikeudet ovat suhteessa koko maan keskiarvoon (= 100).

Terveyspuntarin sairastavuusindeksi			Terveyspuntarin kansantaudit		
Vakiointi: Vakioitu			Vakiointi: Vakioitu		
		Aika			Aika
		2018			2018
Alue	Indeksi		Alue	Kansantauti	
Kolari	Sairastavuusindeksi	112,7	Kolari	Kansantauti-indeksi	111,2
Pello	Sairastavuusindeksi	123,6	Pello	Kansantauti-indeksi	121,5
Ylitornio	Sairastavuusindeksi	115,0	Ylitornio	Kansantauti-indeksi	125,2

(Lähde: KELA)

Vuoden 2020 tietoja ei ole saatavilla, ja tiedot ovat edelleen vuodelta 2018.

Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneiden osuus

(Lähde: THL) Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneiden osuus on hieman laskenut.

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

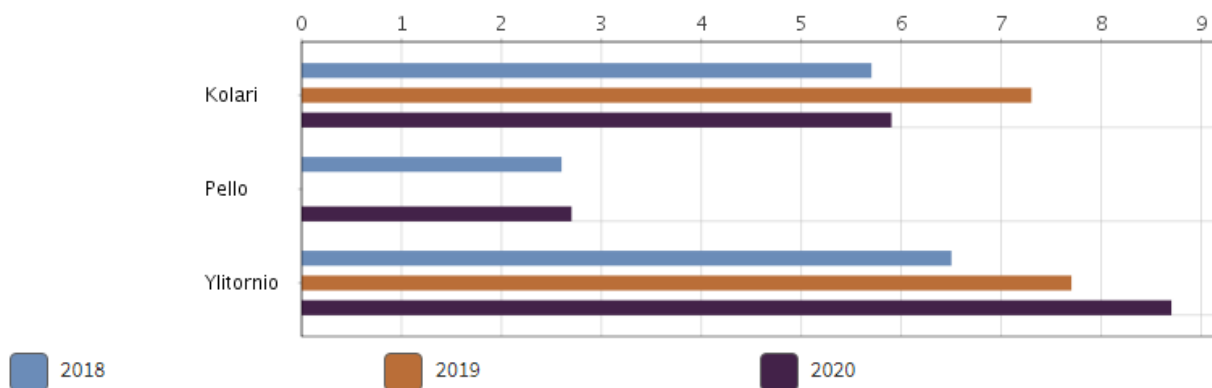

(Lähde: THL) Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit ovat laskeneet.

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

(Lähde: THL) Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä on hieman kasvanut, määrä on kuitenkin selvästi pienempi kuin ympäröivissä kunnissa tai koko maassa. Vertailussa ympäröivät kunnat 2018-2020:

(Lähde: THL)

Poliisin tietoon tulleet eräät liikennerikokset / 1 000 asukasta

Indikaattori ilmaisee poliisin tietoon tulleiden eräiden liikennerikosten osuuden tuhatta asukasta kohti.

Mukaan on laskettu seuraavat liikennerikokset: törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, rattijuopumus, törkeä rattijuopumus, vesi-, ilma- tai junaliikennejuopumus, kulkuneuvon luovuttaminen juopuneelle, liikennejuopumus moottorittomalla ajoneuvolla ja kulkuneuvon kuljettamisen oikeudetta.

2,3 4,7 7,9
2018 2019 2020

(Lähde: THL)

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta

0.00

1,5 1,5
2019 2020

(Lähde: THL)

Liikennerikosten määrä on kasvanut, rattijuopumustapaukset sen sijaan ovat pysyneet samana. Vertailussa määrät ovat selvästi pienemmät kuin ympäröivien kuntien ja koko maan määrät.

VAPAA-AIKA

Kulttuuripalvelut

Kirjasto, fyysiset käynnit / asukasluku

8,5 10,1 8,3
2018 2019 2020

(Lähde: THL)

Kirjasto, kokonaislainaus / asukasluku

14,2 13,5 12,7
2018 2019 2020

(Lähde: THL)

Kirjasto, toimintakulut tilastovuonna / asukasluku

72,2 67,8 63,8
2018 2019 2020

(Lähde: THL)

Kirjaston toimintakulut ovat laskeneet, joskin koko maan vertailussa toimintakulut ovat edelleen suuremmat. Kirjaston käyntimäärät ovat Pellossa laskeneet, joskin käyntimäärät ovat suhteessa asukaslukuun suuremmat kuin ympäröivissä kunnissa tai koko maassa. Kokonaislainaus on laskenut ja vertailussa muihin kuntiin määrät ovat samat.

Liikuntapalvelut (vuoden 2020 tietoja ei ole käytössä)

Liikuntatoimen käyttökustannukset (€/asukas)

166 174
2018 2019

(Lähde: THL) Liikuntatoimen käyttökustannukset ovat nousseet.

Liikuntapaikat

129 122
2018 2019

(Lähde: THL) Liikuntapaikkojen määrä on vähentynyt seitsemällä.

Liikuntatoimen investoinnit (€/asukas)

(Lähde: THL) Liikuntatoimen investoinnit ovat laskeneet.

TIIVISTELMÄ

Pellossa oli vuonna 2020 vakituisesti asuvia 3304. Pellossa nettomuutto oli vuonna 2020 -3,6 ja väkiluku väheni kokonaisuudessaan 69:lla.

Pellon suurin, joskin laskeva, ikäryhmä on edelleen 25-64- vuotiaat (43,6%). Myös nuorten aikuisten ryhmä (16-24-vuotiaat) sekä 75-84- vuotiaiden ryhmä jatkaa laskua. Kasvava ryhmä on 65-74- ja yli 85-vuotiaat. Pellossa oli alle 15-vuotiaita 9,3 % väestöstä.

Pellossa oli vuonna 2018 0-28 -vuotiaita 658 henkilöä, Kolarissa 1001 ja Ylitorniolla 856. Nuorten ja nuorten aikuisten (16-24 v.) osuus väestöstä on hieman laskenut.

Alueellinen asukasmäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna ainoastaan Orajärvellä.

Huoltosuhte kasvaa Pellossa edelleen. Jokaista sataa työkäistä koti on 101,1 0-14 ja yli 65 vuotiasta.

Kunnan yleinen pienituloisuusaste sekä lasten pienituloisuusaste ovat edelleen laskeneet. Lapsiperheiden osuus on Pellossa edelleen laskenut ja yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä jatkaa kasvuaan. Toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuus on kuitenkin laskenut edellisvuodesta, kuten myös ahtaasti asuvien asuntokuntien määrä.

Varhaiskasvatukseen osallistuneiden osuus on laskenut ja samalla lastenneuvolan käyntimäärät ovat laskeneet. Pellossa käyntejä on kuitenkin huomattavan paljon enemmän kuin vertailukunnissa tai koko maassa. Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit ovat vähentyneet.

Koulutuksen ulkopuolelle jää yhä enemmän 17-24- vuotiaita nuoria. Nuorisotyöttömien määrä on laskenut edellisvuosista. Toimeentulotukea saavien nuorien määrä on laskenut edellisvuosista. Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus 16-24 -vuotiasta on hieman kasvanut. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien määrä on hieman kasvanut. Lastensuojelun avohuollon 18-20- vuotiaiden asiakkaiden osuus on kasvanut. Alioikeuksissa tuomittujen 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden määrä on laskenut.

Nuorisotoimen nettokäyttömenot olivat vuonna 2018 153 000 € (0,57 % budjetista) – 233 € / nuori. Kunnan etsivä nuorisotyö tavoitti vuonna 2020 7 nuorta (vuonna 2019 2 nuorta). Ylitornio: 26, Kolari 25. Nuorten työpajoihin ohjaututtiin eniten TE-toimiston kautta (44,4%). Koska on henkilöitä 5 tai vähemmän, ei tietoja valmentautuvien sijoittumisesta työpajan jälkeen yksityisyssuojasjyistä voida julkaista.

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit ovat 15-49 vuotiaiden osalta kasvaneet, kun taas 50-64 –vuotiaiden osalta ovat hieman laskenut vuonna 2019.

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25 - 64-vuotiaiden osuus on laskenut. Työkyvyttömyyseläkettä saavien 25 - 64-vuotiaiden osuus on hieman noussut.

Työttömien osuus työvoimasta on noussut vuonna 2020. Verrattuna ympäröiviin kuntiin työttömien osuus on kuitenkin pienempi.

Pellon kunnan työhyvinvointikyselyssä kokonaisuuden keskiarvo asteikolla 1-5 on hieman noussut (3,7). Laskua tapahtui ainoastaan sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja työkyvyn osalta.

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleiden 75 vuotta täyttäneiden asiakkaiden osuus on kasvanut.

Omaishoidon tuen 65 vuotta täyttäneiden hoidettavien osuus on kasvanut.

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettujen 65 vuotta täyttäneiden osuus on laskenut.

Täyttä kansaneläkettä saaneiden 65 vuotta täyttäneiden osuus on edelleen laskenut.

TEA-viisari osoittaa, että liikunnan osalta terveyden edistäminen kunnan toimesta on laskenut vuonna 2020. Muilta sektoreilta uutta tietoa ei ole.

Sairastavuus – ja kansantauti-indeksin vuoden 2020 tietoja ei ole saatavilla, ja tiedot ovat edelleen vuodelta 2018. Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneiden osuus on hieman laskenut. Perusterveydenhuollon avohoidon kaikkien lääkärikäyntien määrä on laskenut. Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä on hieman kasvanut, määrä on kuitenkin selvästi pienempi kuin ympäröivissä kunnissa tai koko maassa. Liikennerikosten määrä on kasvanut, rattijuopumus tapaukset sen sijaan ovat pysyneet samana. Vertailussa määrät ovat selvästi pienemmät kuin ympäröivien kuntien ja koko maan määrät.

Kirjaston toimintakulut ovat laskeneet, joskin koko maan vertailussa toimintakulut ovat edelleen suuremmat. Kirjaston käyntimäärät ovat Pellossa laskeneet, joskin käyntimäärät ovat suhteessa asukaslukuun suuremmat kuin ympäröivissä kunnissa tai koko maassa. Kokonaislainaus on laskenut ja vertailussa muihin kuntiin määrät ovat samat.

Liikuntapaikkojen määrä on vähentynyt seitsemällä, Liikuntatoimen käyttökustannukset ja investoinnit ovat laskeneet.

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN ERILLISOHJELMAT JA -SUUNNITELMAT

[Lapin liikenneturvallisuussuunnitelma 2019 – 2023](#)

[Pellon kunnan päihdehaittojen ehkäisyn toimintaohjelma ja savuton kunta –toimintamalli 2020](#)

[Työsuojelun toimintaohjelma 2018 – 2021](#)

[Suunnitelma lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi 2008](#)

[Varhaiskasvatuksen toimintavuosisuunnitelma 2020 – 2021](#)